

förändeposten och till hans efterträdare valdes nu den hittillsvarande sekreteraren, Dr. Markus Jenny, Zürich. Vice ordförande är såsom tidigare dansken Ulrich Teuber. Till ny sekreterare valdes Dr. Philipp Harmoncourt, Graz, som också åtog sig att arrangera 1969 års konferens. Den som är intresserad av att bli medlem i den avgiftsfria sammanslutningen kan enklast vända sig till Mag. Ulrich Teuber, Bagsvaerdvej 147 A, Lyngby, Danmark.

Folke Bohlin

LPS KORALVECKA (KONVENT) I VISBY 1967

Det är — tyvärr — mycket få av LPS konvent jag kommit att bevista, endast ett fåtal kring slutet av 40- och början av 50-talet. Trots att åtskilliga år sedan dess ej gått spårlöst förbi har jag dock rika minnen bevarade från dessa sammankomster. I ett referat i "Kyrkomusikernas Tidning" betecknade jag LPS-konventen som reningsbad för själen; jag känner det så än.

Från slutet av 40-talet minns jag Arthur Adell och Knut Peters som portalfigurer. 1951 hade Peters lämnat sin jordiska tjänst och Arthur Adell talade vid den minnesgudstjänst som då hölls i Söndrums kyrka, där tacksägelse höjdes till Gud för vad han givit oss genom sin tjänare Knut Peters. — Fru Karin Peters hade efteråt gästfritt inviterat oss alla till Söndrums Prästgård, just som Knut själv skulle ha velat det. Jag minns, hur väl Pehr Edwall tolkade vår tacksamhet; han hade hos Pär Lagerkvist funnit de ord som gav uttryck åt vad alla kände vid detta tillfälle inför hågkomsten av tillfällen då Knut var närvarande, ej blott i levande erinring: "— allt så som jag minnes, blott icke så som då".

Med saknadens rikedom minns jag även då vi bjudits till de nu hemgångna Reinhold och Lilly Andersson i organisthemmet i Harplinge, där heller ingen möda sparts för vår trevnad. Till heder för utländska gäster — och de var åtskilliga, representerande flera länder — hade resp. länders flaggor anskaffats som bordsdekorationer. Och på den nya flygeln spelade Finn Viderö en sonat av Mozart så som jag aldrig vet mig vare sig förr eller senare ha hört Mozart

spelas; han undvek både Skylla och Charybdis: den tomma, glittrande tekniken enbart och den sentimentala försjunknenheten; det var ett Mozart-spel jag aldrig glömmet.

Från Växjö-konventet erinrar jag mig bland annat en underbar aftongudstjänst i Härlövs lilla andaktsfyllda helgedom, då levande lågor spred sitt milda sken i sommarskymningen. Och en trivsamt kväll hos Anna-Carolina. Tänk, vad man kan ha roligt i våra kretsar!

I Tylösand hade vi ett hemvist i ett pensionat med det underbara namnet Tjuvahålan! Det var till stor del det namnet som bedrog mig att skriva en bordsvisa: jag fick chansen till det bästa rim jag någonsin nyttjat i min "poesi": Tjuvahåla — stola.

Den första gång vi möttes, det var en regntung dag

då himmelen stod klädd i molnig päll.

Av "laxastaden" sågo vi ej dess skönsta drag, men ljus och solig log ändå Adell.

Så drog en modig skara bort till Peters Tjuvahåla,

en flock i regnplagg och kavaj, i alba och i stola. —

Den första gång vi möttes, det var en sällsam dag

som inga ord i världen kunde måla.

Men — det var om 1967 års konvent jag skulle skriva några rader — jag får icke fylla denna aktade tidskrift med mina privata 20-åriga minnen av LPS.

Ja, så fick man än en gång tillfälle att besöka ett LPS-konvent. Och nu får jag personligen skäl att nyttja Lagerkvist-citaten — fast utan någon biton av nostalgi eller vemod: "allt så som jag minnes, blott icke så som då".

Ett 125-tal personer fanns angivna i deltagarlistan. Det var bortåt det dubbla mot vad man från början vågat hoppas på! Och det var enbart glädjande ur många synpunkter; "medaljens baksida" var, att man aldrig lärde känna alla, att vi aldrig kom att smälta samman till en enhet, en på bekantskap grundad gemenskap så som när vi varit färre. Jag är dock förvissad om, att var och en fann några, fann många, att trivas samman med. Själv återknöt jag kontakter med många gamla vänner och gjorde många nya värdefulla bekantskaper.

Domkyrkoorganist Albert med maka Anna Sjögren — och förvisso en stor stab av medhjälpare — hade lagt ner en obeskrivlig omsorg för oss alla och för konventet i dess helhet. Det känns som en bjudande nödvändighet att först nämna dessa osjälviska vänner till konventets och deltagarnas gagn. Och till detta nämnande foga ett stort tack.

Med försynt auktoritet ledde ordföranden professor Ragnar Holte konventet. Hans funktion var mångfaldig; han var även föredragshållare, predikant och liturg med fin tolkning av den gammalkyrkliga sångens problem.

Som sångledare fungerade för den gregorianska sången Gudrun Zethelius, som bär sina många titlar — bl. a. teol. kand., fil. kand. och musikkdirektör — som bure hon dem ej. Hennes kusligt stora och mångsidiga kunnande har hon i all ödmjukhet bara lugnt inordnat i en massa fack, därur hon plockar vad hon vill när hon vill.

För övrig körsång svarade Eric Ericson. Som är sig själv och ingen annan. Och ingen annan är honom lik. Det fanns deltagare som sade sig främst ha kommit för att få sjunga för honom. Förvisso fick de glädje även av mycket annat som här kom oss alla till godo. God assistans hade Eric av ständige villige kunnige ackompanjatorerna Per Rydén.

Här bör väl även nämnas något om vad som sjöngs för Eric Ericson. Bl. a. trenne kompositioner som tillkommit just för detta konvent. Utnyttjande sitt personliga tonspråk hade Torsten Nilsson skrivit en alternatimsats till "Vart flyr jag för Gud och hans eviga lag". Ett verk med en oerhörd suggestivitet. — Karl-Olof Robertson hade skrivit en evangeliemotett över Lukas 18: 14, där den heliga texten fått en fin förtoning. Och Torsten Sörenson hade låtit aftonpsalmen "Den ljusa dag framgången är" få en kolorit som avvann denna underbara gamla koral nya skönhetsvärden.

Att LPS uppgift framför andra är den gregorianska sångens främjande är allom bekant. Nyutgåvan "Detta är brödet", communiosånger för kyrkoåret utgivna av Lars Hartman och Ragnar Holte presenterades och visade på ett tidigare ej uppmärksammat fält för framförande av gammalkyrklig sång. Vid söndagens hög-

mässa fick vi konstatera, hur väl dessa texter och gamla melodier fogades in i sitt sammanhang.

Men vid detta konvent ägnade man sig även åt ny psalm och ny koral. Konventets tema var "Gammal och ny psalm". Musikkdirektör Torsten Sörenson gav i ett intressant föredrag åhörarna del av hur han som tonsättare ser på den nya koralen; det allvar och den religiösa inlevelse som präglar hans gärning som kompositör gav djupperspektiv åt hans framställning. Icke mindre fascinerades vi av fru Eva Norberg-Hagbergs försynt framförda gedigna föredrag, där hon talade om hur en författare ser på tidens psalmdiktning. Föredraget återfinns å annan plats i tidskriften. — Att vår ordförande befann sig bland föredragshållarnas skara är redan omvitnat. — Docent Lars Hartman gav oss i sina bibelmeditationer mycket att tänka på.

Vid en samtalsafton kring den nya psalmen och den nya koralen hölls inledningsanföranden av bl. a. kyrkoherden och psalmförfattaren Anders Frostenson och musikkdirektören och tonsättaren Torsten Nilsson. Det samtal som följde väckte stort intresse och många anföranden med färgstarka synpunkter berikade debatten.

För orgelmusik svarade — jämte den flitige cantor loci Albert Sjögren — även Alf Linder, Torsten Sörenson och Torsten Nilsson. — Det postludium över koralen 199 Torsten Sörenson skrev natten till söndagen och framförde vid avslutningsgudstjänsten hoppas man få se utgivet. Bättre kan ej sommarens konvent sammanfattas i ett tonande fokus.

Bland de musikaliska inslagen får även nämnas de musikandakter som tonade ut över hela Visby från Sancta Marias klockspel. Som klockmusiker fick vi höra landets främste klockspecialist Lars-Magnus Holmbäck. Därjämte visade sig komminister Holmbäck vara en utomordentlig ciceron; en egenskap som vi fick gagn av vid en gemensam utflykt, då färden ställdes till Lummelunda grottor och till några gotländska kyrkor, där arkitektoniskt intressanta ting samt konstföremål i skulptur och målning demonstrerades. Detta samman med det orgelspel Alf Linder bjöd i Bro och Lärbro och Torsten Sörenson i Gothem kommer oss att minnas detta besök i nordgotländska bygder med stor glädje.

Att Visby och Gotland är oförlikneligt — det är allom bekant. Trots att torkan färgat gräsmattorna gula prunkade rosorna i alla rosors färger. Dessa rosor har nu vissnat. Men det levande Ord, den heliga sång och den andaktsfyllda musik vi där upplevde, inlevde, har för mig blivit till en de levande minnenas rosenkrans, där jag än plockar fram det ena, än det andra. Och får så ämnen till tacksägelse och bön.

Gunnar Hjorth

ÅRSBERÄTTELSE

över Laurentius Petri Sällskapets verksamhet, avgiven i Visby vid det 26:e årsmötet den 6 aug. 1967

Laurentius Petri Sällskapets styrelse har under arbetsåret 1966—67 utgjorts av professor Ragnar Holte, Uppsala, ordf., kyrkoherde Karl-Erik Wallin, Backaryd, v. ordf., musikdirektör, teol. o. fil. kand. Gudrun Zethelius, Burträsk, sekr., fil. mag. Vivi Andersson, Burträsk, kassaförvaltare, domkyrkoorganist Albert Sjögren, Visby, och fil. lic. teol. kand. Folke Bohlin, Uppsala.

Suppleanter har varit docent Lars Hartman, Uppsala, musikdir. Rut Ericsson, Danderyd, och prosten Evert Palmer, Stockholm.

Adjungerade ledamöter i styrelsen har varit fru Karin Peters, kontraktsprosten Pehr Edwall, disponent Sven Håkan Ohlsson, domprosten G. A. Danell, prof. Helge Nyman, Åbo, dir. cant.

Gustav Pettersson, Helsingfors, sogneprest Dag Monrad Møller, Oure, organist, teol. dr. Finn Viderö, Köpenhamn, samt domkyrkoorganist Gotthard Arnér, Stockholm.

Styrelsen har under arbetsåret sammanträtt i Stockholm den 6 febr. 1967 och därutöver rådgjort och beslutat pr korrespondens.

Sällskapets medlemsantal uppgick den 31 dec. 1966 till 255.

Sällskapets sommarkonvent 1966 var förlagt till Ronneby 27 juli—2 aug. Prof. Holte ledde en studiecirkel kring neumerna i S:t Gallenmanuskripten och föreläste över ämnet Vad kan neumerna lära oss? Fil. lic. Folke Bohlin föreläste över Gregoriansk sång i tidegård och mässa, samt inledde ett samtal över Rollfördelningen i gudstjänsten. Församlingen, prästen, organisten och kören i gudstjänstens musik. Tonsättaren, fil. lic. Ingmar Milveden föreläste över Hur komponerar man en psalmmelodi? och docent Bo Ahlberg, Lund, föreläste om Laurentius Petri, mannen och gärningen. Kyrkoherde Karl-Erik Wallin ledde övningar i tidegårdens sång och musikdir. Zaid Bjurek, Ronneby, ledde körsången.

Sällskapets årsbok, Svenskt Gudstjänstliv, samt årsurkunden, Olaus Ericis Sångbok, ed. Bohlin, gällande 1966, har utsänts till medlemmarna.

Visby den 6 aug. 1967

Ragnar Holte

Gudrun Zethelius

Ordf.

Sekr.